

İnancımızı davranışlarımıza ve ahlakımıza yansıtabilmek

Allah Teala tarafından en güzel bir biçimde yaratılan ve kendisine sayısız nimetler bahşedilen insan Allah Teala'nın en kıymetli varlığıdır , yüce kitabımız Kuran'ı Kerim'de insanoğlunun bu değeri şu şekilde ifade edilmektedir :

“ ولقد كرّمنا بني آدم و حملناهم في البر والبحر و رزقناهم من الطيبات و فضلناهم على كثير ممن خلقنا تفضيلاً ” (İsrâ / 70)

“ Andolsun ki biz insanı şerefli kıldık , onları karada ve denizde taşıdık . Temiz şeylerle onları rızıklandırdık ve yarattıklarımızın pek çoğundan üstün kıldık “

İnsanoğlunun bu değeri ve dünya nimetlerinin istifadesine sunulması kendisine tevdi edilen kulluk görevi nedeniyledir . Kuranı Kerim'de bu vazife “ emanet “ olarak isimlendirilmiştir ;

“ إنا عرضنا الأمانة على السموات والأرض والجبال فأبين أن يحملنها و أشفقن منها و حملها الإنسان إنه كان ظلوماً جهولاً ” (Ahzab / 72)

“ Biz emaneti göklere , yere ve dağlara arzettik . Onlar onu yüklenmeye yanaşmadılar , ondan korktular da onu insan yükledi . O gerçekten çok zalim çok cahildir . “

Ayeti kerimede işaret edildiği üzere insanın Allah katındaki değeri , dünya nimetlerinden yararlanması ve diğer varlıklardan üstün kılınması emanet olarak isimlendirilerek son derece önemli olduğu vurgulanan “ kulluk görevi “

nedeniyledir .

İnsan bu görevi yerine getirebilecek kabiliyetlere sahip olacak şekilde yaratılan bir varlıktır . Bunun için bu mühim vazife dağlara taşlara değil insana verilmiştir . Allah Teala (cc) Takvim süresinde şöyle buyurmaktadır

“ لقد خلقنا الإنسان في أحسن تقويم ”
(Takvim / 4)

“ Andolsun ki biz insanı en güzel biçimde yarattık “ .

İşte bu nedenle Ahzab süresinde insanın bu görevi yerine getirebilmek için gerekli olan şartları taşıdığı , yani bu işe ehil olduğu vurgulanmış , sorumluluğunun bilincinde olması gerektiği kendisine hatırlatılmıştır .

Kıymetli kardeşlerim

Varlık aleminde bulunan hiç bir şey sebepsiz yere var edilmemiştir , insanoğlunun da yaratılma sebebi Rabbine kulluk etmesidir , kulluk görevimiz bizi Rabbimiz katında değerli kılan yegane şeydir .

Bu nedenle sahip olduğumuz akıl , düşünme ve irade gibi kabiliyetler sebebiyle layık görüldüğümüz , “ bizlere emanet edilen “ bu ulvi vazifeyi en güzel bir biçimde yerine getirmemiz gerekmektedir .

Rabbimiz katında sahip olduğumuz değeri ve kıymeti muhafaza etmemiz ve bu dünyadaki imtihanımızın akabinde Allah'ın rızasını kazanan kullarına lütfedeceği cennetine ve oradaki nimetlerine ulaşabilmemiz bizlerden istenilen kulluk vazifesinin gereklerini yerine getirmemize bağlıdır .

Yüce kitabımız Kuran'ı Kerim'de de insanın kulluk vazifelerini yerine getirmesinin onu Rabbi katında değerli kılan yegane şey olduğu şu şekilde ifade edilmektedir

“ قل ما يعبا بكم ربي لولا دعاؤكم فقد كذبتم فسوف يكون لزاماً ” (Furkan / 77)

“ De ki kulluğunuz ve niyazınız olmasa Allah size ne diye değer versin ! Ey inkarcılar siz Allah'ın dinini yalanladınız bunun için azap sizin yakanızı bırakmayacak “

Ayeti kerimede görüldüğü üzere Rabbimizin rızasını kazanmamız , insan olarak yaratılışımızdaki değerimizi ve kıymetimizi muhafaza etmemiz ve de

ahiret güzelliğine ulaşmamız ; Rabbimize , bizlere emrettiği şekilde kulluk etmemize bağlıdır .

Değerli Müminler

Rabbimiz katında bizi değerli kılacak kulluk görevlerimizin başında “ iman “ gelmektedir .

Bu dünyadaki imtihanlarımızın en önemlisi ; iman edip etmeyeceğimize yani Allah'ın varlığını ve birliğini kabul edip etmeyeceğimize dairdir .

“ الذي خلق الموت والحياة ليبلوكم أيكم أحسن عملاً وهو العزيز الغفور ”

“ O ölümü ve hayatı hanginiz daha güzel davranışlarda bulunacaksınız diye sizi sınamak için yaratmıştır “

Mülk suresinin 2.ayetinde ölüm ve hayatın dolayısıyla insanın yaratılışının temel gayesi olarak ifade edilen güzel davranışların başında iman gelmektedir .

İman ahirette cennete girebilmenin yegane şartıdır , onsuz cennete girmek imkansızdır . İman sahibi olmadan ne yapılırsa yapılsın ebedi saadete ulaşmak asla mümkün değildir .

Zira Allah Teala'nın bağışlamayacağı tek günah ; varlığının ve birliğinin inkar edilmesidir (Nisa / 48) . Bu açıdan imanımızın cennetimizin kapısını açacak yegane anahtar olduğunu söyleyebiliriz .

İman olmadan yapılan iyi ve güzel davranışların ahirete yönelik olarak bir fayda sağlaması mümkün değildir , yapılan iyilikler ve güzel davranışlar ancak iman ile beraber ahirette bir değer ifade ederler .

Allah Teala'nın kendisine kulluk etsinler diye yarattığı insanlardan ilk olarak istediği şey Kendisinin varlığına ve birliğine iman etmeleridir .Allah'ın varlığını kabul etmeyen bir insanın O'na kulluk etmesi düşünülemez .

Allah Teala nazarında iman sahibi olmayan kişilerin yaptıkları güzel davranışların herhangi bir kıymeti yoktur , yani bu davranışların ahirette bir karşılığı olmayacaktır ;

Hız.Peygamber (sav) 'e gelerek yaptıkları iyilikleri dile getiren Mekke müşrikleri ile alakalı olarak Kuran'ı Kerim'de şöyle buyurulmuştur ;

“ وقدمنا إلى ما عملوا من عمل فجعلناه هباء منثوراً ” (Furkan / 23)

“ Biz onların yaptıkları her bir iyi işi alır ve saçılmış toz zerreleri haline getiririz “

Ancak Allah Teala asla kullarına zulmetmeyeceği için (Fussilet / 46) iman etmeyenlerin yaptıkları iyi işlerin karşılığını kendilerine dünyada verecektir . Hud süresinde şöyle buyurulmaktadır ;

“ من كان يريد الحياة الدنيا وزينتها نوف إليهم أعمالهم فيها ، وهم فيها لا يبخسون ” (Hud / 15)

“ Dünya hayatını ve güzelliklerini isteyenlere orada işlediklerinin karşılığını tastamam veririz , onlar orada hiçbir şekilde haksızlığa uğratılmazlar “

Sevgili peygamberimiz (sav) iman sahibi olan kişilerin eninde sonunda cennete gireceklerini ifade etmek üzere şöyle buyurmuştur ;

“ يدخل الله أهل الجنة الجنة ، يدخل من يشاء برحمته ، ويدخل أهل النار النار ، ثم يقول انظروا من وجدتم في قلبه حبة ” (Buhari , İman , 15)

“ Allah cennetlikleri cennete , cehennemlikleri cehenneme koyacak , sonra da bakın kalbinde hardal tanesi kadar iman olan birisini bulursanız onu cehennemden çıkarın diyecektir “ (Buhari , İman , 15)

Muhterem Müslümanlar

İman insanın ; Allah'ın (cc) varlığını ve birliğini ikrar etmesi , kulluk yapılacak ve kendisine ibadet edilecek tek varlık olarak Allah'ı kabul etmesidir .

Yani aslında kişi iman ederek Allah'a kulluk edeceğini , O'na ibadet edeceğini ve Onun emir ve yasaklarına göre hayatını yaşayacağını beyan etmekte adeta Rabbine “ Kulluk sözü “ vermektedir .

İman ; kulluk görevlerimizin en önemlisidir ancak kulluk sadece iman etmek değildir .

İmandan başka da kul olarak yapmamız gereken görevler vardır zaten Kur'an-ı Kerim bu görevlerimizin neler olduğunu bizlere gösterildiği bir kitaptır .

Allah Teala bizden sadece kendisine iman etmemizi yani “ mümin “ olmamızı istememektedir .

Yüce Rabbimiz bizlerden iradesine teslim olmamızı , hayatımızı onun emir ve yasaklarına göre sürdürmemizi yani “ Müslüman “ olmamızı da istemektedir .

Müslüman olan kişi hayatını , her şeyini Rabbine adanmıştır , Müslüman için Allah'ın rızasını kazanmanın ötesinde değerli ve kıymetli hiçbir şey yoktur .

Allah Teala'nın bizlerde görmek istediği bu büyük teslimiyet hali Sevgili Peygamberimizin (sav) diliyle şu şekilde ifade edilmektedir ;

“ قل إن صلاتي و نسكي و محياي و مماتي لله رب العالمين ، لا شريك له وبذلك أمرت وأنا أول المسلمين ” (Enam / 162)

“ De ki benim namazım , ibadetim , hayatım ve ölümüm Alemlerin Rabbi olan Allah içindir . Onun hiçbir ortağı yoktur , bana sadece bu emrolundu ve ben teslim olanların ilkiyim “

Müslümanın bu teslimiyetinin karşılığı ise cennettir , Tevbe süresinde şöyle buyurulmaktadır ;

“ إن الله اشترى من المؤمنين أنفسهم وأموالهم بأن لهم الجنة ” (Tevbe / 111)

“ Muhakkak ki Allah müminlerin canlarını ve mallarını cennet karşılığında satın almıştır “

Mümin olduğunu söyleyen bir kimsenin inancının hayatına ve davranışlarına yansımaması dinimizde makbul addedilen bir husus değildir .

İman bizim kulluk görevlerimizin en önemlisidir ancak kulluk sadece imandan ibaret değildir , İman sahibi olup bu imanının gereğini yerine getirmeyenler de ahirette cennete gireceklerdir ancak bu giriş cezalarını çektikten sonra olacaktır .

Kıymetli kardeşlerim

Bu dünyadaki kulluk imtihanımızın “ güzel davranışlarda bulunmak “ üzere olduğunu unutmamamız gerekmektedir (Mülk / 2) .

“ الذي خلق الموت والحياة ليبلوكم أيكم أحسن عملاً وهو العزيز الغفور ”

“ O ölümü ve hayatı hanginiz daha güzel davranışlarda bulunacaksınız diye sizi sınamak için yaratmıştır “

İmanımız da bizim güzel davranışlarımızdan bir tanesi hatta en önemlisidir , iman da nihayetinde kişiden sadır olan bir fiildir , çünkü insanın özgür iradesi ile yaptığı bir tercihtir , kişinin kalbinin amelidir .

Bu açıdan düşündüğümüzde kullukta esas olan; imanı da içine alacak şekilde “ Güzel amel “ yani güzel davranıştır .

Çünkü insanın düşüncesi ,inancı dahil her davranışı onun bir tercihidir . Allah Teala da yarattığı kullarından hangileri güzel davranışlarda bulunmayı tercih edecek bunu tesbit etmek için insanı varlık sahnesine çıkarmıştır .

İmanımızın Rabbimiz katında büyük bir ehemmiyeti olmakla beraber Allah Teala fiili olarak da davranışlarımıza tercihlerimize bu imanımızın aksetmesini istemektedir .

Bunun için Kur’an-ı Kerim’de davranışa dönüşmeyen hayata yansımayan bilgi , söz hep yerilmiştir .

Allah Teala Cuma süresinde bildikleriyle amel etmeyen Yahudi din adamlarını hakkında şöyle buyurmaktadır ;

“ مثل الذين حملوا التوراة ثم لم يحملوها كمثل الحمار يحمل أسفراً ” (Cuma / 5)

“ Tevrat’ı bilip onunla amel etmeyenlerin sırtında kitaplar taşıyan eşek gibidir “

Ayeti kerime her ne kadar Yahudi din adamları hakkında olsa da Kur’an-ı Kerim’in her bir ayeti bizim için de bir ders mahiyetindedir .

Bu açıdan düşündüğümüzde dinimize dair bildiklerimiz ile amel ediyor muyuz, devamlı olarak iman sahibi olduğumuzu ifade ederken bu imanımızın gereği olarak Allah’ın emirlerini her hal ve şartta yerine getirme noktasında gereken hassasiyeti gösteriyor muyuz diye kendimizi sorgulamamız son derece doğru bir davranış olacaktır .

Saff süresinde ise Allah Teala direkt olarak bizlere hitap etmekte ve güzel davranışların sözünü etmekten ziyade onları yapmanın önemli olduğunu bizlere bildirmektedir ;

“ يا أيها الذين آمنوا لم تقولون ما لا تفعلون ، كبر مقتاً عند الله أن تقولوا ما لا تفعلون ” (Saff / 2,3)

“ Ey iman edenler yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz , yapmayacağınız şeyleri söylemeniz Allah katında çok çirkin bir davranıştır “

Dinde esas olan sözden ziyade eylemdir , Allah katında değerli olan inandığını söylemek değil inancın gereğini yapmaktır .

Müslümanın inandığını söyleyip durmasından ziyade inancının gereğini yerine getirmesi , Rabbine O’nun istediği şekilde kulluk etmesi daha doğrudur .

Bu nedenle davranışa yansımayan imanın , Kuran’ı Kerim’de hep kendisine karşı uyarıldığımız cehennem ateşinden bizleri tam olarak koruyamayacağını bilmemiz gerekmektedir .

Allah Teala Tahrim süresinde iman etmiş müminleri şu şekilde uyarmaktadır ;

“ يا أيها الذين آمنوا قوا أنفسكم وأهليكم نراً وقودها الناس والحجارة ، عليها ملائكة غلاظ شداد لا يعصون الله ما أمرهم و يفعلون ما يؤمرون ” (Tahrim / 6)

“ Ey iman edenler, kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taşlar olan cehennem ateşinden koruyunuz ,

O ateşin başında acımasız , güçlü , Allah’ın kendilerine buyurduğuna karşı gelmeyen ve kendilerine emredileni yerine getiren melekler vardır . “

Muhterem Müslümanlar

Ayeti kerimede görüldüğü üzere Allah Teala Müslümanları kulluk görevlerini yerine getirme hususunda uyarmakta ve bu noktadaki ihmalkarlığın sonucunun cehennem ateşiyle karşı karşıya kalmak olduğunu açık bir şekilde ifade etmektedir .

Ayrıca ayetin devamında cehennemde görevli acımasız meleklerden bahsedilmesi de bu noktada Müslümanların yanlış kanaatlere sahip olmalarının kendileri açısından doğru olmayacağını bir kez daha kendilerine hatırlatan bir husus olarak göze çarpmaktadır .

Bu noktada Yahudilerin , davranışı yani ameli göz ardı eden , geçmişte atalarına verilen sıfatların kendileri için de geçerli olduğunu düşünerek sırf yahudi olmalarının kendilerini kurtaracağına dair yanlış kanaatleri de bizim için ibret alınacak bir husustur .

Allah Teala Bakara süresinde onların bu yanlış kanaatlerin şu şekilde bizlere haber vermektedir ;

“ وقالوا ان تمسنا النار إلا أياماً معدودة قل أتخذتم عند الله عهداً فلن يخلف الله عهده أم تقولون على الله ما لا تعلمون (Bakara / 80)

“ İsrailoğulları ateş bize sayılı bir kaç gün haricinde asla dokunmayacak dediler , de ki onlara ; siz almak katından bir söz mü aldınız ki Allah vadinden asla dönmez yoksa Allah hakkında bilmediğiniz şeyler mi söylüyorsunuz “

Ayeti kerimede ifade edilen Yahudilerin bu yanlış kanaatleri de bizler için önemlidir , dinimizde görev ve sorumluluklar ile cezalar şahsidir .

İsra süresinde şöyle buyurulmaktadır ;

“ ولا تزر وازرة وزر أخرى (Isra / 15)

“ Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez “

Yine her bir insanın kulluk imtihanı kendisine özeldir , kişinin geçmişte yaşamış Mümin ve Salih ataları kendisi için bir ayrıcalık oluşturmaz , insan ancak kendi çaba ve gayretiyle , Allah'ın rızasını kazandıracak güzel davranışlarda bulunarak yani kulluk görevlerini yerine getirerek kurtuluşa erebilir .

Allah Teala Necm süresinde şöyle buyurmaktadır ;

“ وأن ليس للإنسان إلا ما سعى وأن سعيه سوف يرى ثم يجزاه الجزاء الأوفى (Necm / 39 - 41)

“ İnsan için ancak çalıştığı vardır , onun çalışması şüphesiz görülecektir , daha sonrada bu çalışmasını karşılığı kendisine tastamam verilecektir “

En son olarak da bu konuda şunu ifade etmemiz gerekir ; sahip olduğumuz sıfatlar bizim kurtuluşumuzun garantisi değildir ,

Müslüman olsun kafir olsun herkesin imtihanı dünyada bulunduğu sürece devam etmektedir ;

Müslüman olmayan kişiler nihayetinde birer Müslüman adaydır , aynı şekilde Müslüman olanların da akibeti son nefesleri ile belli olacaktır .

Müslüman iken ateist , deist olan pek çok insan var , bu nedenle hiç bir Müslüman kendisini garantide görmemeli imtihanı kazanmak için Allah'ın rızasını kazanmasına vesile olacak güzel davranışlarda bulunmaya devam etmelidir .

Mümin , Müslüman , Derviş , Hoca vs hangi sıfatlara sahip olursak olalım ebedi saadetimiz başta imanımız olmak üzere bu dünyadaki kulluk vazifelerimizi en güzel bir şekilde yerine getirmemize bağlıdır .

Kıymetli kardeşlerim

Kur'an-ı Kerim'de devamlı surette ebedi kurtuluşun iki temel unsuru olarak birlikte zikredilen iman amel birlikteliği bizim imanımızdaki samimiyetimizin de en büyük göstergesidir ,

İman ile Rabbine bir ömür “ kulluk etme sözü “ veren insan inancını davranışlarına yansıtarak bu sözündeki samimiyetini ve kararlılığını da göstermiş olmaktadır .

Zira Sevgili Peygamberimiz (sav) bir hadisi şeriflerinde ;

“ الدين النصيحة (Müslim , İman , 95)

“ Din samimiyettir “ buyurmaktadır .

Hangi hal ve şartta bulunursa olsun her daim Allah'ın emirlerine tabi olan , hiç bir zaman kulluk görevlerini ihmal etmeyen kişi kul olma hususundaki samimiyetini ispat etmiş olmaktadır .

Allah Teala'ya karşı olan kulluk görevimiz , imanımızı ve onun hayata yansımaları anlamına gelen Rabbimizin bizlere emrettiği her türlü güzel davranışı kapsamaktadır .

İman amel birlikteliğini hayatlarında gerçekleştirebilenler bu hususta Kur'an-ı Kerim'de pek çok ayette zikredilen müjdeye nail olacaklar ve altlarından ırmaklar akan cennetlerde ebedi bir hayat süreceklerdir .